

**memo aan de
gemeenteraad**

aan de gemeenteraad
dossiernummer 7930
onderwerp fenomeenanalyse radicalisering en polarisatie

van het college van burgemeester en wethouders
datum 5 maart 2024

Memo**Inleiding**

Nu de (geo)politieke situatie gespannen is heeft dit zijn weerslag op de Nederlandse samenleving en zo ook Gouda. Dit vraagt voortdurende aandacht van gemeente en politie, waarbij een goede informatiepositie van essentieel belang is voor de handhaving van de openbare orde en veiligheid.

Door het uitvoeren van een fenomeenanalyse wil het college beter zicht krijgen op de extremen op beide flanken van het politieke spectrum. Ook in Gouda is maatschappelijk onbehagen zichtbaar, waarbij gedacht kan worden aan diverse recente protesten vanuit verschillende perspectieven. Met een fenomeenanalyse is het mogelijk om risico's te duiden en in te schatten, zodat het college in staat is de juiste preventieve en interveniërende acties te ondernemen en zo de gemeente te vrijwaren van intimidatie of erger.

Aanleiding

In augustus 2023 heeft het college aan de gemeenteraad het onderzoeksrapport 'Terugblik en vooruitblik op de aanpak radicalisering in Gouda' aangeboden.

In dit rapport werden een aantal aanbevelingen opgenomen voor de doorontwikkeling van de radicaliseringsaanpak van de gemeente Gouda, waaronder het uitvoeren van een brede fenomeenanalyse en het ontwikkelen van een integraal beleid. Deze aanbevelingen sluiten aan bij de voorgestelde aanpak van polarisatie en radicalisering binnen het door de gemeenteraad vastgestelde Integraal Veiligheidsbeleid 2024 – 2027, waarbij de raad via een unaniem aangenomen amendement het thema polarisatie, radicalisering en extremisme als vijfde strategisch thema heeft toegevoegd. Ook past het maken van een fenomeenanalyse bij de verantwoordelijkheid van de gemeente voor de lokale integrale aanpak van radicalisering, extremisme en terrorisme, waaronder haar informatiepositie vanuit een niet strafrechtelijke invalshoek.

Met dit memo brengt het college de gemeenteraad op de hoogte van de opzet en beoogde doelstellingen van dit onderzoek.

Fenomeenanalyse

Onlangs is het onderzoeks- en adviesbureau NTA (Nuance door Training & Advies) in opdracht van de gemeente begonnen met het uitvoeren van de fenomeenanalyse.

Een fenomeenanalyse is een onderzoek dat zich richt op uitingen, manifestaties, incidenten en dergelijke die te plaatsen zijn in breder maatschappelijke fenomenen. In dit geval betreft het een *beschrijvend kwalitatief* onderzoek naar fenomenen zoals die in het Dreigingsbeeld Terrorisme Nederland (NCTV) genoemd zijn.

Deze fenomeenanalyse vormt een eerste aanzet om de informatiepositie van de gemeente Gouda te versterken op de thema's radicalisering en extremisme.

De wens van de gemeente Gouda is om meer zicht te krijgen op eventueel aanwezige polariserende, activistische en extremistische verschijnselen in relatie tot de volgende fenomenen: gewelddadig salafisme, rechts-extremisme, links-extremisme, dierenrechtenextremisme, milieuextremisme en

problematisch complotdenken. Deze fenomenen komen overeen met de fenomenen die regelmatig terugkomen in het Dreigingsbeeld Terrorisme Nederland. Het Dreigingsbeeld Terrorisme Nederland, opgesteld door de Nationaal Coördinator Terrorismebestrijding en Veiligheid, is een Nederlandse meetschaal, die aangeeft, wat het algemene dreigingsniveau is voor een terroristische aanslag in Nederland.

Doelstellingen

De doelstellingen van het onderzoek zijn:

- Het geven van aard, omvang en inzicht in eventueel aanwezige relevante activistische fenomenen in de gemeente Gouda.
- Het geven van aard, omvang en inzicht in eventueel aanwezige extremistische fenomenen in de gemeente Gouda.
- Het versterken van de gemeentelijke informatiepositie, waarmee nieuw beleid kan worden gevormd of waarmee bestaand beleid kan worden doorontwikkeld.

De onderzoeksgroep wordt als volgt afgebakend:

- Er vindt geen onderzoek plaats naar individuen. De focus ligt op groeperingen, organisaties en anderszins uitingen.
- Er worden geen gesloten bronnen onderzocht.
- De historische context van de thema's radicalisering en extremisme van de gemeente Gouda wordt niet onderzocht. De context kan wel genoemd worden in de rapportage als dit relevant is om actuele fenomenen te kunnen duiden.

-De opzet van het onderzoek voldoet aan alle eisen van rechtmatigheid, professionaliteit en integriteit, waaronder ook de eisen die gelden op het gebied van privacy.

Vervolgproces

Het college biedt de gemeenteraad op korte termijn een presentatie aan over polarisatie en radicalisering in het kader van de fenomeenanalyse. Dit is bedoeld om de kennis en bewustwording van de raadsleden hierover te vergroten. Het college dient hiervoor een agenderingsverzoek in.

Het streven is om het onderzoek in juni af te ronden waarna de rapportage wordt aangeboden aan de gemeenteraad. De onderzoeksrapportage maakt het college in zijn geheel openbaar.